

INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOKKULEPE,

22. detsember 1998,

ühenduse õigusaktide koostamise üldiste kvaliteedisuuniste kohta

(1999/C 73/01)

EUROOPA PARLAMENT, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse deklaratsiooni nr 39 ühenduse õigusaktide kvaliteedi kohta, mis võeti vastu valitsustevahelisel konverentsil 2. oktoobril 1997 ja lisati Amsterdamis lepingu lõppaktile,

ning arvestades, et:

- (1) ühenduse õigusaktide selge, lihtne ja täpne koostamine on oluline selleks, et need oleksid läbipaistvad ning avalikkusele ja ettevõtjatele hõlpsasti mõistetavad. Ühtlasi on see eelduseks ühenduse õigusaktide nõuetekohasele rakendamisele ja ühetaolisele kohaldamisele liikmesriikides;
- (2) vastavalt Euroopa Kohtu praktikale nõuab õiguskindluse põhimõte, mis on ühenduse õiguskorra osa, et ühenduse õigusaktid oleksid selged ja täpsed ning nende kohaldamine üksikisikutele ettenähtav. Seda nõuet tuleb veelgi rangemalt järgida õigusakti puhul, millel võib olla finantstagajärgi ning mis võivad asetada üksikisikule kohustusi, et asjaomased isikud võiksid täpselt teada, millises ulatuses kohustusi see võib neile asetada;
- (3) ühenduse õigusaktide koostamise kvaliteedisuunised tuleks seetõttu vastu võtta ühisel kokkuleppel. Suunised on kavandatud toimima suunistena ühenduse institutsioonidele õigusaktide vastuvõtmisel ja ühenduse institutsioonides selliste õigusaktide sõnastamises ja koostamises osalejatele algteksti etapis või seadusandliku menetluse käigus eri muudatuste tegemise etapis;
- (4) kõnesolevate suunistega peaksid kaasnema meetmed, mille abil veenduda suuniste nõuetekohases rakendamises, kui iga institutsioon võtaks vastu asjakohased meetmed oma tarbeks;

(5) tuleks tugevdada institutsioonide õigustalituste, sealhulgas nende õigus-/keeleekspertide rolli ühenduse õigusaktide koostamise kvaliteedi parandamisel;

(6) need suunised täiendavad institutsioonide jõupingutusi selleks, et teha ühenduse õigusaktid kättesaadavamaks ja hõlpsamini mõistetavaks, eriti õigusaktide ametliku kodiitseerimise ja olemasolevate tekstide uuesti sõnastamise ja lihtsustamise abil;

(7) suunised on kavandatud institutsioonidele sisekasutuseks. Nad ei ole õiguslikult siduvad,

VÕTAVAD ÜHISEL KOKKULEPPEL VASTU JÄRGMISED SUUNISED:

Üldpõhimõtted

1. Ühenduse õigusaktid koostatakse selgelt, lihtsalt ja täpselt.
2. Ühenduse õigusaktide koostamisel tuleb arvesse võtta asjaomase õigusakti liiki ja eriti seda, kas õigusakt on siduv või mitte (määrus, direktiiv, otsus, soovitus või muu akt).
3. Aktide koostamisel tuleks arvestada isikuid, kelle suhtes neid kavatakse kohaldada, et neil oleks võimalik oma õigusi ja kohustusi üheselt määratleda, ja aktide jõustamise eest vastutavaid isikuid.

4. Aktide sätted peaksid olema lühikesed ja nende sisu võimalikult ühtlane. Vältida tuleks üleliia pikki artikleid ja lauseid, asjatult keerukat sõnastust ja lühenditega liialdamist.

5. Õigusaktide eelnõusid tuleb kogu nende vastuvõtmiseni kulgevas protsessis väljendada selliste mõistete ja lausestruktuuri abil, mis arvestavad ühenduse õigusloome mitmekeelsust; ettevaatlik tuleb olla selliste mõistete kasutamisel, mis on omased ainult ühe riigi õigussüsteemile.

6. Terminoloogia kasutus õigusaktis peab olema kooskõlas nii õigusakti piires kui ka juba kehtivate aktidega, eriti sama ala õigusaktidega.

Identseid mõisteid tuleb väljendada võimalikult ühtede ja samade mõistetega, ilma et lahknetaks nende tähendusest tava-, õigus- või tehnilises keeles.

sätteid, mis kordavad või sõnastavad ümber asutamislepingute lõikeid või artikleid, ega selliseid, mis kordavad juba kehtivaid õigusnorme.

Õigusaktid ei tohi sisaldada teiste artiklite sisu väljendavaid või õigusakti pealkirja kordavaid sätteid.

13. Võimaluse korral tuleb kehtestamistingimuste algusesse lisada artikkel õigusakti sisu ja reguleerimisala määratlemiseks.

14. Kui õigusaktis kasutatud mõisted ei ole üheselt mõistetavad, tuleks need määratleda kõik ühes artiklis õigusakti alguses. Määratlused ei tohi sisaldada iseseisvaid normatiivsätteid.

15. Kehtestamissätted peaksid võimalusel olema standardse struktuuriga (sisu ja reguleerimisala – mõisted – õigused ja kohustused – rakendamisevolitusi sisaldavad sätted – menetlussätted – rakendamismeetmed – ülemineku- ja lõppsätted).

Kehtestamissätted jagatakse artikliteks ja pikkusest ja keerukusest olenevalt jaotisteks, peatükkideks ja jagudeks. Kui artikkel sisaldab loetelu, tuleks iga loetelus olev punkt määratleda pigem numברי või tähe kui taande abil.

Õigusakti eri osad

7. Kõik üldrakendatavad ühenduse õigusaktid koostatakse vastavalt standardstruktuurile (pealkiri – preambul – kehtestamistingimused – vajadusel lisad).

8. Akti pealkiri peab esitama sisu võimalikult lakooniliselt ja täielikult ning ei tohi lugejat eksitada kehtestamistingimuste suhtes. Vajaduse korral võib akti täispealkirjale järgneda lühipealkiri.

9. Volituste eesmärgiks on esitada akti õiguslikud alused ja akti vastuvõtmisele eelneva menetluse põhisammud.

10. Põhjenduste eesmärgiks on lühidalt esitada kehtestamistingimuste põhisätete põhjused ilma neid kordamata või ümber sõnastamata. Nad ei tohi sisaldada normatiivsätteid ega poliitilisi üleskutseid.

11. Iga põhjendus nummerdatakse.

12. Siduva akti kehtestamistingimused ei tohi sisaldada mittenormatiivseid sätteid, näiteks soove või poliitilisi avaldusi, ega

Viited õigusakti piires ja teistele õigusaktidele

16. Viiteid teistele õigusaktidele peaks olema minimaalselt. Viidetes tuleb täpselt näidata, millisele õigusaktile või sättele nad viitavad. Samuti tuleks vältida ristviiteid (viiteid õigusaktile või artiklile, mis omakorda viitab tagasi algsättele) ja seeria-viiteid (viiteid sättele, mis omakorda viitab muule sättele).

17. Siduva õigusakti kehtestamissätetes esitatud viide mittesiduvale õigusaktile ei muuda seda õigusakti siduvaks. Kui koostajad soovivad mittesiduva õigusakti sisu tervikuna või osaliselt muuta siduvaks, tuleks selle tingimused võimalusel sätestada siduvas õigusaktis.

Muutmisaktid

18. Õigusakti iga muudatus tuleb selgelt väljendada. Muudatused vormistatakse tekstiks, mis lisatakse muudetavasse akti. Eelistanud tuleb terviksätete (artiklid või artiklite alljaotused) asendamist, mitte üksikute lausete, lauseosade või sõnade vahelekirjutamist või kustutamist.

Muutmisakt ei tohi sisaldada iseseisvaid sisulisi sätteid, mida ei kirjutata ka muudetavasse õigusakti.

19. Algselt muutmisaktina mitte kavandatud õigusakti lõpus viiakse sätestada teiste õigusaktide muudatused, mis on õigusaktiga kehtestatavate muudatuste tagajärjeks. Kui tulenevad muutused on olulised, tuleks vastu võtta eraldi muutmisakt.

Lõppsätted, tühistamised ja lisad

20. Kuupäevi, tähtaegu, erandeid, mööndusi ja laiendusi sätestavad sätted, üleminekusätted (eriti need, mis on seotud õigusakti jõuga kehtivates oludes) ja lõppsätted (akti jõustumine, liikmesriikide õigusse ülevõtmise tähtaeg ja õigusakti ajutine rakendamine) tuleb sõnastada täpselt.

Õigusaktide liikmesriikide õigusse ülevõtmise ja rakendamise tähtaegade sätetes tuleb kuupäevad esitada kujul kuupäev/kuu/aasta. Direktiivide puhul tuleb need tähtajad esitada viisil, mis tagab ülevõtmiseks piisava ajavahemiku.

21. Vananenud aktid ja sätted tuleb otseselt tühistada. Uue akti vastuvõtmisel tuleb otseselt tühistada mistahes akt või säte, mis uue akti mõjul muutub kohaldatamatuks või kehtetuks.
22. Akti tehnilised üksikasjad tuleb koondada lisadesse, millele akti kehtestamissätetes iga kord eraldi viidatakse ning mis ei tohi sisaldada kehtestamissätetes esitamata uusi õigusi ega kohustusi.

Lisad koostatakse standardvormiga kooskõlas,

LEPIVAD KOKKU JÄRGMISED RAKENDAMISMEETMED:

Institutsioonid võtavad sellised sisemised organisatsioonilised meetmed, mida nad peavad vajalikuks käesolevate suuniste nõuetekohaseks rakendamiseks.

Eelkõige institutsioonid:

- annavad oma õigustalitustele korralduse ühe aasta jooksul pärast käesolevate suuniste avaldamist koostada ühine praktiline juhised õigusaktide koostamisega tegelevatele isikutele;
- seavad sisse oma vastavad sisemised menetlused sellisel viisil, et nende õigustalitused, sealhulgas õigus-/keeleekspertid, võivad oma institutsioonile teha õigeaegselt ettepanekuid käesolevate suuniste rakendamise eesmärgil;
- soodustavad õigusloomeüksuste loomist institutsioonide õigusloomeprotsessiga seotud organites või osakondades;
- tagavad oma ametnikele ja teiste teenistujatele õigusaktide koostamise alase väljaõppe, teavitades neid eelkõige mitmekeelsuse mõjust ettepanekute koostamise kvaliteedile;
- edendavad koostööd liikmesriikidega tekstide koostamisega seotud kaalutluste parema mõistmise eesmärgil;
- soodustavad õigusloomele abiks olevate infotehnoloogia vahendite arendamist ja täiustamist;
- edendavad koostööd oma koostamiskvaliteedi tagamise eest vastavate osakondade vahel;
- annavad oma vastavatele õigustalitustele korralduse koostada regulaarseid aruandeid vastavalt punktidele a–g võetud meetmetest, igaks sellele institutsioonile, mille juurde ta kuulub.

Brüssel, 22. detsember 1998

Euroopa Parlamendi nimel
president

Euroopa Liidu Nõukogu nimel
eesistuja

Euroopa Ühenduste Komisjoni nimel
president

